

- **Тақырып:** Ауырсыну. Оның компоненттері, механизмі, өту жолдары. Организмнің ауырсынуға

Орындаған: Ташалиева Д

реакциялары.
Қабылдаған: Убайдуллаев А

СТК-103

Жоспар:

1.Кіріспе:

а)Ауырсыну

2.Негізгі бөлім:

а)Ауырсыну компоненттері

в)Анестезиядан кейінгі ауырсынулар

с)Организмнің ауырсынуға реакциялары

3.Қорытынды:

Ауырсыну – түйсіктің ерекше түрі. Ауырсыну денеге ішкі мүшелерден немесе сырттан қолайсыз тітіркендіргіш әсер еткенде туындайтын жан құбылысының жағдайы. Кіісі дені сау кезінде түйсіктердің осы түрін байқай бермейді. Орыс ғалымы И.М.Сеченев мұндай түйсіктерді көмескі түйсік деп атаған. Органикалық түйсіктердің құрамына енетін адам организмінің жалпы хал-күйінің негізі болып табылатын осынау түйсіктердің профилактик маңызы зор.

Ол жаңадан бөлініп келе жатқан аурудың алғашқы хабаршысы ретінде ағзаның бір қалыпты жұмысының бұзыла бастағанын білдіреді. Осындай жағдайда адамның көңіл-күйі кейде күрт нашарлап ауруды болдырмау шараларын қарастырады.

Ерік –жерігі күшті, рухани өмірінің мазмұны бай, уақыты үнемі іс-әрекетке толы адам тәнге түскен осындай қолайсыз жағдайларға бой бермей, шыдамдылық көрсетеді. Ауырсыну түйсігін шеткі жүйке саласы, әсіресе, ми қабығы орталығы басқарып отырады.

Анестезия техникасын бұзған кезде нысанадағы нерв пен бірге оның маңындағы нервтер жаралануы мүмкін соның нәтижесінде де **ауырсыну пайда болады. Эндоневрал анестезиясы кезінде ине нерв талшықтарын үзіп, жыртып кетуі белгілі симптомдар (парестезия, ауыру, температура тактильді сезімдердің төмендеуі) арқылы білінеді. Кейде көп мөлшердегі анестетикті жылдам енгізгенде де нерв талшықтары жарақаттанады.**

Мандибуляр анестезия кезінде инені шектен тыс терең бойлатып жіберсе бет нервтері анестезиясында ымдау етінің парезі пайда болады. Осы сияқты инфраорбитал анестезиясы кезінде бет нервінің ұрт пен бет тармақтары жансызданады. Үшкіл нервтің жарақаты күннен айларға созылатын парестезия мен невралгия түрінді болып, оның тармақтарының тітіркенуі бет нерві мен симпатикалық нервтерге тарауы мүмкін.

Тіс жұлу кезіндеде тіс жұлып болғандан кейінде ауырсыну байқалады. Асқынулар болатын болса да ауырсыну сезімі пайда болады. Гаймор қуысының тесілуі. Мұндай жағдай жоғарғы жақ азуларының анатомиялық орналасуына байланысты. Тіс түбірлері гаймор қуысына жақын немесе қандайда бір қабыну процестері, ісіктер болса тік элеваторды абайлап пайдаланбаса кездеседі. Мұнда, мұрыннан ауыз қуысына ауа ағымы еркін өтіп, одан жұлынған тіс ұясынан ауа көпіршіктері аралас қан кетеді.

Сүйек тінінің зақымдануы (тіс ұясы қабырғасының жарықшағы, тіс ұясы өсіндісінің өткелдері) көп мөлшерде қан кетуіне алып келеді, себебі сүйек қан тамырлары үңірейіп тұрады.

Жедел ағымдағы қабыну процесінде тіс ұясынан қан кетуі, тромбтың бұзылуынан (тіс ұясының қабынуы) болады. Жергілікті анестезияда ертінідіге адреналин қосылса, қан тамырлары тарылып операция кезінде оның тыйылуына ықпал жасайды, ал 1 – 2 сағаттан соң тамырлар кеңейіп ұйыған қанды ығыстырып шығарады. Осындай жағдайда қан кетуі мүмкін

Альвеолит себептері: тісті жұлу кезінде ұяшыққа инфекцияның түсуі, тіс жұлудан кейінгі түбір ұшы маңындағы қабыну процестерінің өршуі, операция кезінде ұяшықтың жарақаттануы.

Ауру тісті жалғаннан соң 3 – 4 күннен кейін басталады. Үнемі тоқатамай сыздап, науқас жатқан кезде, температура көтеріліп, механикалық тітіркендігіштерден үдейтін ауыр сезімі осы ауруға тән белгі. Ауыру сезімі анелгетиктирді ішіп, ыстық басқанға да тоқтамайды. Аздап дене қызуы көтеріліп (34-37,5), ұрт тіндерінің ісінгені байқалады. Тексеру барысында ұяшық бос немесе иісі нашар шіріген сұр түсті ұйыған қан, кейде тамақ қалдықтары анықталады. Қоршаған қызыл иек қызарып ісінген, басып

тексергенде ауыр сезімі жоғары

Ұяшық остеомиелиті. Альвеолитке қарағанда кешірек дамиды. Ағымы созаылмалы. Ұяшықтан ірің шығып, грануляциялының өсуімен ерекшеленеді.

Тексеру барысында ұяшық бос немесе онда аздаған грануляцияның, іріңнің барлығы анықталады. Жараның жазылу нышаны байқалмайды, 12-15 күннен кейінгі рентген суретінде ұяшықтың сүйек тіні бұзылғаны, кейінірек майда секвестрлердің барлығы анықталады.

Ұяшық невриті. Өте ұзақ әрі қиын емделетін, өзінен-өзі әрі сыртқы тітіркенулерден де пайда болатын ұястамалы ауыру сезімі бар дерт. Ұяшықта қабыну белгілері жоқ, іші қан ұйығымен толған.

**Назарларыңызға
рахмет!**